ÖN del 1 – att skriva spännande

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Del 1 av 5 i Ön – Ett skrivprojekt i fem kapitel

Syfte

Eleverna får lära sig en metod för att strukturera och bygga upp en berättelse (i fem delar). I första delen får träna på att skriva något som är spännande.

Läraren reflekterar

Eleverna brukar skriva både mycket och bra efter de inledande övningarna. Med stöd av filmsekvenserna har de tydliga bilder av hur en krasch kan gå till. Som lärare får du avväga vilka scener som är lämpliga att visa. Det beror på vilken elevgrupp du har. Jag har använt Alive-scenen i en sexa och Lost-klippet i en sjua. Om du har yngre elever kanske det räcker att punkta upp olika saker som kan hända (i kronologisk ordning).

Metod

Förklara att ni under en period ska skriva en text som handlar om att bli strandsatt på en ö. Varje lektion kommer eleverna att skriva olika delar av en berättande text. Inled med att titta på något av filmklippen kraschen i Alive eller kraschen i Lost. Gå igenom alla tips nedan. Skriv upp dem på tavlan. En del av tipsen innehåller förberedande övningar.

Förberedande övningar och några tips

- Knepet är att använda många verb, eftersom det ska hända mycket. Eleverna försöker komma på så många ord som möjligt förekommande i klippen. Samla verben under de fem sinnena. Skriv upp dem på tavlan.
- Skriv meningar till några av verben. Tänk på att använda alla sinnen när du skriver: syn, hörsel, lukt, smak och känsel. Elevexempel: SYN: Jag tittar ut genom fönstret och ser hur den ena motorn brinner. HÖRSEL: Det smäller högt och bullrar konstant. LUKT: Det stinker bränd olja och en gasdoft sprider sig i kabinen. SMAK: Jag får en torr smak i munnen och biter mig i läppen. Jag känner smaken av mitt eget blod. KÄNSEL: Trycket ökar i kabinen. Jag trycks i fruktansvärda g-krafterna bakåt i mitt säte. Det gör ont i alla delar av kroppen.
- Ett annat knep är att läsaren måste lära känna karaktären och vara rädd för att denne ska skadas eller dö. Läsaren bör tycka om personen (se till att den gör något som upplevs positivt i inledningen). Låt eleverna fundera på vad personen kan göra. Skriv upp exempel på tavlan.
- Låt läsaren ana vad som ska hända genom att lägga ut små ledtrådar (tidigt i texten) om vad ska hända. Vad kan det vara?

SKRIVTIPS

- Skriv i jag-form (kommer närmare händelsen).
- Skriv verben i presens (nutid).
- Undvik långa och målande person- och miljöbeskrivningar!

ÖN del 1 Flygkraschen – förutsättningar

Du befinner dig mitt ovanför Stilla havet. Det är din tredje flight inom loppet av några veckor. Du är trött, men allt har varit lugnt och gått enligt planerna. Tills nu. Det blåser storm och regnet slår mot fönsterrutan och blixtrar lyser upp himlen. Besättningen springer runt, skriker saker till varandra och du inser att läget är allvarligt. Plötsligt blir himlen

CC BY NC SA

upplyst av blixten, åskan mullrar och du hör en fruktansvärd smäll. Innan du hinner tänka faller syrgasmasken ned. Planet har tappat sin bakre del och planet sjunker nu i rasande fart.

Arbetsuppgift

Nu får du fortsätta: Beskriv vad som händer från första skakningarna i planet ändå till sekunden innan kraschen. Du kan börja så här:

Jag nickar och ler mot flygvärdinnan som passerar. Bredvid mig sitter en gammal dam. Vi småpratar och jag får reda på att hon är rädd för att flyga. Jag försöker lugna henne. Jag förklarar att det är vanligt med dåligt väder på denna sträcka, men hon blir inte övertygad. Plötsligt skakar planet till.

Tillvägagångssätt

- Skriva ca 10-15 minuter.
- Läsa varandras (parvis).
- Ge förslag på hur kompisen kan fortsätta eller peka på saker i texten som kan göras annorlunda.
- Fortsätt skriv!

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Centralt innehåll

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.

Betygskriterier

Eleven skriver olika slags texter med **tydligt** innehåll, **väl fungerande** struktur och **god** språklig variation. Eleven följer grundläggande regler för språkriktighet med **god** säkerhet.

CC BY NC SA